

Kiljusten teemoihin pohjautuvia tehtäviä

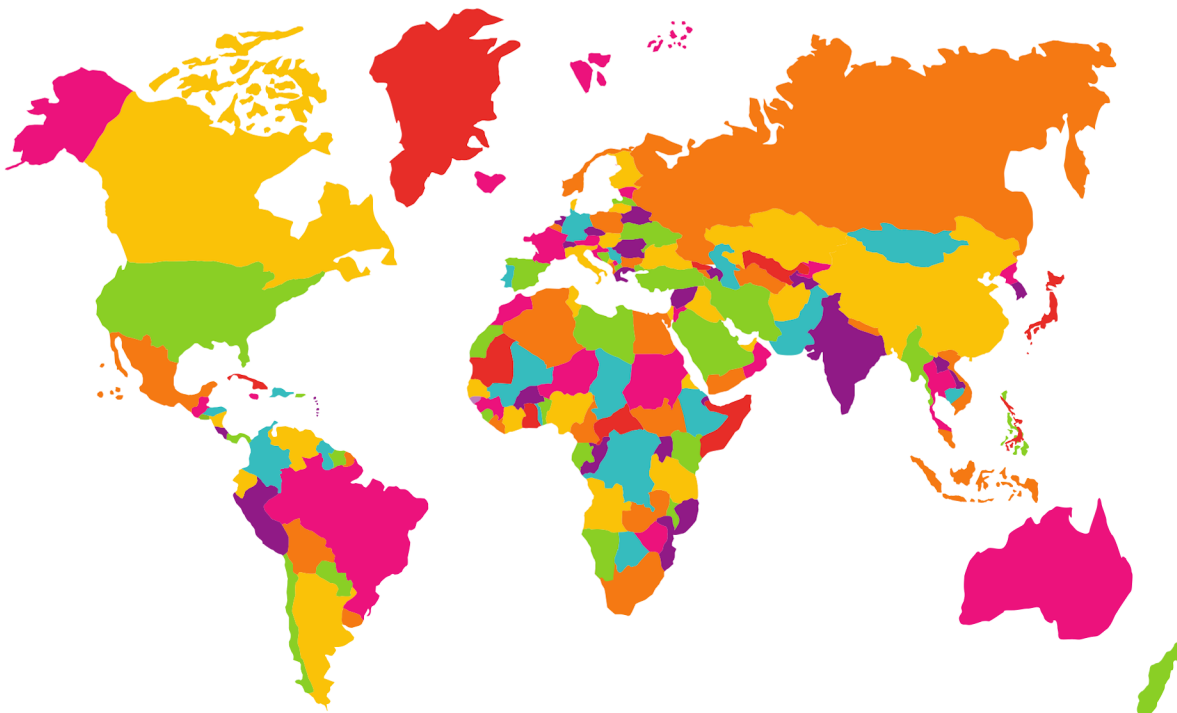
Avaa *Mikä meteli!* Kiljusten herrasväki kirjallisuuskasvattajana-julkaisu, joka löytyy Pukstaavin sivuilta pdf-tiedostona. Tutustu julkaisun 2. osaan *Kiljumpialaiset*, joka sisältää myös teemoihin sopivia tehtäviä.

TEEMA 1

Lähde matkalle ympäri maailman ja valitse uusi kotimaasi! Mikä se oli, millaista siellä olisi, miksi olisi vaikea muuttaa uuteen maahan ja pois Suomesta tai mitä mahdollisia ongelmia muuttoon ja sopeutumiseen saattaisi liittyä?

Maahanmuutto/maastamuutto & omat matkakokemukset (s. 125/60)

- Jos saisit valita minkä tahansa maan, mihin muuttaisit?
- Miksi juuri siihen maahan?
- Mitä ongelmia siellä voisi tulla eteen? Kerro tarina kuvitteellisesta kokemuksestasi (esim. en osaa maan kieltä tai vieraita aakkosia)



TEEMA 1

Mitä näkemisen arvoista kotikunnassasi on? Entä mitä sieltä mielestäsi puuttuu? Vapauta luovuutesi ja kehitä uusi nähtävyys kotikuntaasi! Millaisilla esitteillä sitä mainostettaisiin?

Oma kotipaikkakunta ja sen nähtävyydet (s. 70)

- Mikä on oman kotikunnan paras nähtävyys/asia?
- Minkä nähtävyyden haluaisit tuoda/luoda kotikuntaasi?



Tee matkailuesite kunnastasi

(esimerkkinä voi näyttää Sastamalan matkailuesitettä, joka löytyy myös pdf-tiedostona visitsastamala.fi -sivustolta)

- Pohdi esitteen kantta ja sisältöä (muista oma nähtävyytesi!)
- Tämän jälkeen taittele paperi(t) haluamallasi tavalla (esite voi olla esimerkiksi haitarimainen tai vain lehtinen)
- Yhdistele esitteessä kuvia ja tekstiä



TEEMA 3

Elänteemainen tuntikokonaisuus alakouluikäisille havainnollistaa käsityksiä eläinten roolista, tarinoiden merkityksestä ja luonnon tärkeydestä! Millainen rooli sammakoilla, ketuilla tai kilpikonnilla tuntuu useimmiten saduissa olevan? Millaisia eläimet ovat mielestäsi oikeasti? Entä mikä erottaa villieläimen lemmikistä?

Tarvikkeet: eläinkortit

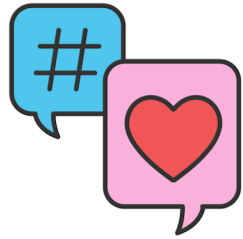
Villieläimet, luonnonsuojelu & uhanalaisuus, kotieläimet (s. 128/64)

- Tehtävänä on tiivistetään eläintarina (esim. Pupun tarina Kiljuset-kirjasta) sarjakuvaksi tai näytelmäksi
- Pohtikaa eläimiä
 - Mikä on villieläin, mikä kotieläin?
 - Tee pöydälle tai tasolle viiva ja jaa eläinkortit jommallekummalle puolelle ”viivaa”, miksi viiva lähtökohtaisesti keinotekoinen?
 - Milloin viimeksi ja millaisen uutiset näit lehdessä villieläimistä tai luonnonsuojelusta?
 - Millaisina tietyt eläimet usein tarinoissa esitetään? (esim. eläinkortit, joista keksitään tarina ja mietitään millainen rooli niissä usein esim. käärmeillä, kissoilla, karhuilla tai kilpikonnilla)
 - Jos saisit minkä tahansa villieläimen kotieläimeksi, mikä se olisi ja mitä sen kanssa tekisit? Kerro muille!



TEEMA 4

Kehitä oma somealustasi, mainosta sitä luokallesi ja valloita markkinat! Kenen äppi kehittyy suosituimmaksi, miten sen toimintaa ylläpidetään, miten siellä estetään väärinkäyttö ja kiusaaminen ja miten markkinointi on hoidettu? Yläkouluikäisille suunnattu tuntikokonaisuus innostaa varmasti ryhmän kuin ryhmän toistaan kekseliäämpien sovellusten kehittämiseen!



Viestintävälineet & mediakriittisyys (s. 89/111)

- Mitä sosiaalisen median alustoja käytät?
- Millaisia toimintoja niissä on?

Suunnittele oma sosiaalisen median alusta!

- Miten yhdistäisit käyttämiesi alustojen toimintoja omaasi?
- Mitä uutta suunnittelemassasi alustassa olisi?
- Kehitä alustalle somesäännöt
 - Mitä saa/ei saa tehdä?
 - Miten väärinkäyttö estetään?
- Miten mainostaisit alustaa?

Samaa mieltä - eri mieltä -mielipidejana viestinnästä ja somesta

- Pohtikaa, mikä on hyvää ja mikä paha viestinnässä ja somessa
- Oletteko samaa mieltä hyvistä ja huonoista asioista?



TEEMA 5

Millainen minä olen? Mikä tekee minusta minut? Millainen haluaisin olla? Hauska tapa perehtyä lapsen tai nuoren omaan minäkuvaan, sukuun ja unelmiin harrastusmateriaalien ja luovan, itsenäisen tekemisen avulla!

Perhe ja suku & minäkuva ja identiteetti + harrastukset (s. 110/95 /130/102)

- Millainen sukusi on?
 - Miten sukusi juhlii?
 - Onko sukusi läheinen ja tiivis?
 - Asuuko sukulaisiasi eri maissa?
 - Onko suvussasi merkkihenkilöitä?
 - Millaisen suvun toivoisit itsellesi?
- Tiedätkö äitisi tyttönimen?
 - Entä isoäitiesi?
 - Olisitko mieluummin eri niminen?
- Pohditaan oman itsen, perheen ja koulun toimintaa
 - Mitkä ovat sen luonteenomaisia piirteitä?
 - Millaisia ovat suomalaiset tai sastamalalaiset?



Tee mind-map itsestäsi

- omat ominaisuudet oma, elämänkaari, omat roolit eri tilanteissa (sisko, tytär, koululainen, partiolainen yms.) ja miten ne eroavat toisistaan

Minä & harrastukset

- Mitä harrastat?
- Millaisen harrastuksen koet sopivaksi itsellesi?
- Mitä haluaisit harrastaa?
- Mitä lähiseudulla voi harrastaa?



TEEMA 6

Millaisia tekstejä reseptit, vitsit ja etsintäkuulutukset ovat? Miten ja mistä tekstilajin tunnistaa? Nyt on aika päästää oma luovuus valloilleen ja kehittää omat esimerkit. Hullunkurisia juttuja on taatusti luvassa, kun sadusta tehdään reseptejä tai vitsit muokataan kauhutarinoiksi! Samalla päästään tutustumaan eri kulttuurien tarinaperinteisiin ja niiden yleisimpiin hahmotyyppeihin.

Tarinallisuus, tarinan kerronta kulttuurillisena ilmiönä, tarinaperinne & kummitustarinat (s. 119/117)

- laaditaan samasta tapahtumasta erilaisia tarinoita (kummitus, kauhu, opetus, vitsi, varoittava esimerkki, lehtijuttu, etsintäkuulutus)

Kirjavinkkaukset

- Millaisista erilaisista kulttuureista olet jo lukenut?
- Millaisista kulttuureista haluaisit tietää?

Luodaan kummitustarina

- Kummitustarinan voi luoda eri maiden perinteisiä kummitustarinoita yhdistelemällä, eri lastentarinoiden pelottavia hahmoja ja niiden piirteitä sekoittamalla, äänimaisemat taustalle itsetehtyinä nauhoituksina
- Keksitään oma maskottikummitus ja sille tarina, ominaisuudet, nimi ja koti



Lisätehtävä kirjoista

- Arvaa/keksi/kehitä loppuratkaisu kirjalle ensimmäisen luvun tms. perusteella, keksi luetulle kirjalle uusi loppu **TAI** taiteile kirjan lempikohta
- Suunnittele ja toteuta traileri omasta lempikirjasta/-elokuvasta tai esim. itse suunnittelemastasi näytelmästä



TEEMA 7

Mikä on satu? Mikä tekee sadusta sadun? Entäpä fantasia? Eroavatko satu ja fantasia toisistaan? Kokonaisuus on mukava tapa pohtia ja keskustella saduista ja fantasiasta.

Mitä on satu, fakta/fiktio, fantasia & lentäminen (s. 87/119/85/92)

- Mikä tekee sadusta sadun?
- Mikä piirre siinä on fiktiota, ei voisi olla todellisesti olemassa?
- Mikä on sadun opetus?
- Mikä siinä ei vastaa enää nykyaikaista elämää?

Tee satu

- Tee oma satu, mutta käytä pohjana esimerkiksi käyttöohjetta tai reseptiä

Fantasia

- Mitä tarkoitetaan fantasialla?
- Mitä fantasiatarinoita tiedätte?
- Mikä ero fantasialla on satuihin?

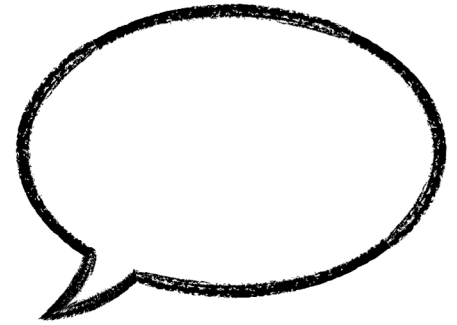
Lentäminen ja muut taidot fantasian osana

- Minkä fantasiaksi lukeutuvan kyvyn haluisit, jos saisit valita?
- Millainen innovaatio mahdollistaisi esim. lentämisen, näkymättömyyden tai ajatusten lukemisen, olisiko se mahdollista kehittää vai onko haave fantasiaa?



TEEMA 8

Astu sarjakuvien ja aakkosten maailmaan! Suunnittele itse sarjakuva ja keksi omat aakkoset. Aakkoset & sarjakuvat -kokonaisuus päästää ryhmän tutustumaan vieraiden kielten aakkosiin ja haastaa ryhmän etsimään kirjaimia luonnosta! Teeman mukana sukellaan myös sarjakuvien maailmaan ja tehdään sarjakuvia.



Aakkoset & sarjakuvat (s. 103/131)

- Tiedätkö eri kielten aakkosia? Ovatko ne erilaisia kuin suomenkieliset aakkoset?
- Millaisia sarjakuvia olet nähnyt/lukenut?

Sarjakuva eri merkityksissä

- Esitä jokin tietty tilanne sarjakuvan muodossa
 - esimerkiksi museovierailu, kirja-arvostelu tai läksykuulustelu

Aakkoset

- Tutustutaan eri kielten aakkosiin ryhmän kanssa
- Etsitään metsäretkellä kirjaimia luonnosta ja tehdään aakkostaidetta metsän antimista
- Luodaan omat aakkoset ja oma logo

Yhdistetään omat aakkoset ja sarjakuva!

- Tee sarjakuva omasta aakkosprosessista ja esitä se muille



TEEMA 9

Tustutaan ja pohditaan koulunkäyntiä ja kotitöitä ennen ja nykyään Kiljusiin pohjautuvan materiaalin avulla.

Koulunkäynti & kotityöt (s. 80/76)

- Pohditaan omaa koulunkäyntiä ja kotitöitä
 - Teetkö kotitöitä? Millaisia kotitöitä tiedät/uskot ennen olleen?

Tehtävät

- Toteuttakaa koulutyöpaja *Mikä meteli! Kiljusen herrasväki kirjallisuuskasvattajana*-julkaisun sivulta 80.
- Miten Kiljusten aikaiset kotityöt ja koulunkäynti eroavat nykyisistä oppilaiden omista tehtävistä?
- Kuka omista tutuista oli lapsi tuolloin?
 - Mikä heitä hämmentäisi nykymaailmassa, miksi?
 - Mikä eroaa ja mikä pysyy samana?



TEEMA 10

Mitä tarkoitetaan perinteillä? Pohditaan erilaisia juhlaperinteitä ja niihin liittyviä asioita. Joulun perinteisiin liittyen jokainen saa askarella itselleen mieluisensa joulukalenterin!

Vuotuisjuhlaperinteet (s. 83)

- Mitä perinteitä juhlitaan?
- Mikä perinne on lähtöisin mistäkin?
- Miten omassa perheessä juhlitaan, mitä syödään?
- Mikä on paras juhlaruoka?

Suunnitellaan oma joulukalenteri

- Askarrellaan omat joulukalenterit, joiden eri luukkuihin saa laittaa/kirjoittaa/piirtää mitä tahansa
 - esim. tehtäviä, kannustuslauseita, palkintosanoja

Uutta ja vanhaa

- Mikä ja millainen uusi perinne olisi ihana?
- Mikä vanha perinne on mielestäsi tarpeeton? Millä korvaisit sen?

